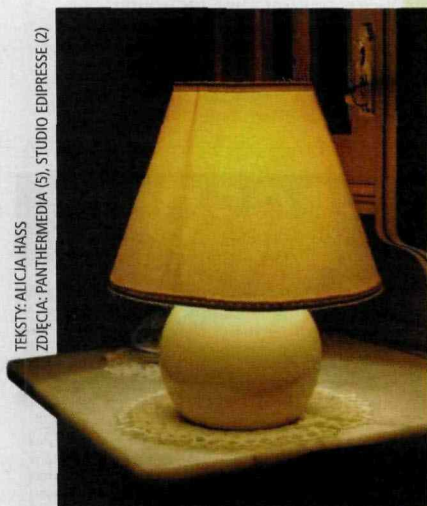

TWOJE PIENIĄDZE domowe finanse

Nie daj się podwyżkom!

Jak zatrzymać pieniądze w portfe

Pensje wciąż te same, a ceny rosną... Trudno temu zaradzić. Dlatego warto zastosować pewne triki, dzięki którym uda się zamknąć domowy budżet powyżej kreski. Podpowiadamy, gdzie możesz szukać oszczędności.

TEKSTY: ALICJA HASS
ZDJĘCIA: PANTHERMEDIA (5), STUDIO EDIPRESSE (2)

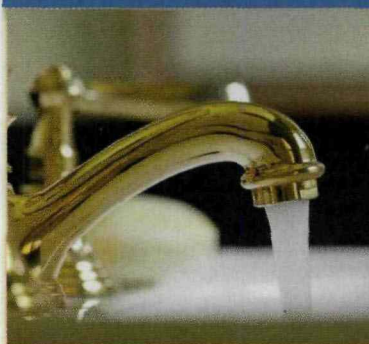
OSZCZĘDZAJ PRĄD

- ✓ Wyłączaj funkcję stand-by. Jedno urządzenie pozostawione w stanie czuwania to dodatkowe 30 zł rocznie do rachunku za energię.
- ✓ Nie zostawiaj w gniazdku ładowarki do telefonu, bo pobiera prąd nawet, gdy komórka jest odłączona.
- ✓ Najwięcej energii w domu pochłania lodówka. Nie otwieraj jej bez potrzeby – każde uchylenie drzwi to strata 15 proc. energii.
- ✓ Regularnie rozmrażaj lodówkę – 5 mm lodu to 20 proc. zużytej energii więcej.
- ✓ Nie rób zapasów zwykłych żarówek. Tradycyjna kosztuje grosze, ale w ciągu 500 godzin zużywa tyle samo kWh. Za energooszczędną zapłacisz ok. 25 zł, ale za to w tym samym czasie zużyje 125 kWh energii.
- ✓ Wyczyść klosze lamp. Brudne zmniejszają skuteczność oświetlenia nawet o 50 proc.

✓ Jeżeli korzystasz z kuchenki elektrycznej, gotuj pod przykryciem. **30 proc.** wyparowanej energii.

- ✓ Do potraw wymagających długiego gotowania używaj szybkowaru. Oszczędzisz 30–60 proc. energii.
- ✓ Nie otwieraj drzwiczek piekarnika elektrycznego bez potrzeby – to zwiększa zużycie energii o 10 proc.
- ✓ Korzystając z czajnika elektrycznego, wlewaj tylko tyle wody, ile potrzebujesz.

Możesz oszczędzić do 30 zł miesięcznie

OSTROŻNIE Z WODĄ

- Mycie zębów pod bieżącą wodą to spuszczenie do kanału ok. 9 litrów. Lepiej skorzystaj ze szklaneczki, zużyjesz najwyżej pół litra.
- Zainstaluj perlator na wylewce kranu. Napowietrza strumień wody, dzięki temu jej zużycie jest mniejsze nawet o 50 proc.

● Sprawdź szczelność kranów. Średnio w ciągu doby potrafi z nich wykapnąć **10 litrów** wody.

- Zmywając pod bieżącą wodą, zużywasz ok. 30–50 litrów wody dziennie. Zastosuj wariant oszczędnościowy – napełnij komorę zlewozmywaka wodą, dodaj płyn i umyj naczynia. Wypłucz w drugiej komorze. W przyszłości pomyśl o zmywarce. Te klasy A myją pełen wsad, zużywając maksymalnie 15 litrów wody.
- W toalecie zainstaluj spluczkę dwudzielną – pozwala splukać dużą ilością wody (6–9 l) lub małą (3–4,5 l).

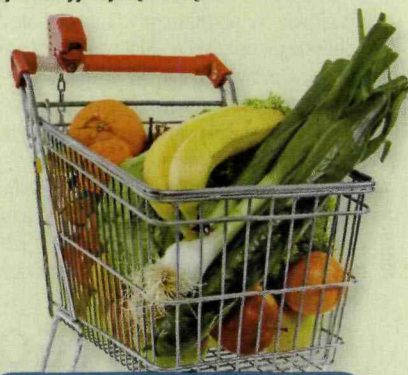
Możesz oszczędzić do 25 zł miesięcznie

PLANUJ ZAKUPY

- ✓ Przed wyjściem z domu zrób listę zakupów i staraj się jej trzymać.
- ✓ Jeśli możesz, wybieraj towary oznaczone logo sieci handlowej. Z reguły są o 1/3 tańsze od innych.

✓ Jeżeli często robisz zakupy w określonym sklepie, zapytaj o możliwość dostania karty rabatowej. Daje upust **3–5 proc.**

- ✓ Przyjrzyj się uważnie warunkom obniżek i promocji. Porównaj ceny w różnych sklepach. Może się okazać, że po obniżce produkt wcale nie jest tańszy niż przed nią.
- ✓ Odwiedzaj fora internetowe, na których internauci dzielą się między sobą doświadczeniami z zakupów. Tam znajdziesz bardzo przydatne informacje, np. gdzie najtaniej kupisz określone produkty.
- ✓ Jeśli kupujesz przez Internet, skorzystaj z porównywarek cenowych (np. www.skapiec.pl, www.nokaut.pl), by dowiedzieć się, który sklep ma najatrakcyjniejszą ofertę.

Możesz oszczędzić do 20 zł miesięcznie

MNIEJ PŁAĆ I GADAJ

- Comiesięczne rachunki możesz płacić w hipermarketach, w sklepach osiedlowych, a nawet na stacjach benzynowych za pośrednictwem sieci Via-Moje Rachunki. Prowizje są niższe niż na poczcie.
- Tanie jest dokonywanie opłat przez Internet. W tym celu zawierasz z bankiem umowę o świadczenie usług bankowości elektronicznej. Masz dostęp do swojego konta i przy użyciu karty kodów jednorazowych lub SMS-a możesz dokonywać różnego rodzaju operacji, np. przelewów (koszt od 0 do 1 zł.).
- **Najlepiej regulować rachunki w kasie wierzyciela.**
Płacisz wówczas **0 zł** prowizji.
- Dostosuj taryfę telefoniczną do swoich potrzeb. Wybierz np. tanie rozmowy wieczorami i w weekend. Przejrzyj też oferty innych operatorów.
- Jeśli masz Internet, wykorzystaj go do bezpłatnych rozmów telefonicznych. Dzięki specjalnemu programowi Skype możesz rozmawiać za darmo z każdym, kto ma ten sam program. Ze Skype'a połączysz się także na telefon stacjonarny lub komórkę – opłata jest dużo niższa, niż gdybyś dzwoniła normalnie.

Możesz oszczędzić do 45 zł miesięcznie

SPRAWY BANKOWE

✓ Nie trzymaj się uparcie banku, w którym kiedyś założyłaś konto. Oferta innego może się okazać bardziej korzystna. Porównaj opłaty za prowadzenie konta, za wypłaty z własnego i obcego bankomatu, koszty wydania i korzystania z karty kredytowej, opłaty za zlecenia stałe. Jeśli są niższe, zmień bank.

- **Nie trzymaj oszczędności na ROR. Lepiej załóż konto oszczędnościowe. Możesz na nim zyskać nawet 5 proc. rocznie.**

✓ Staraj się spłacać dług na karcie w całości, bo wtedy nie płacisz odsetek. Jeśli spłacasz tylko kwotę minimalną (5 proc.), bank nalicza ci odsetki od dnia transakcji. Jeżeli przypadkiem zapomnisz o spłacie minimalnej, oprócz odsetek zapłacisz jeszcze karę.

✓ Nie używaj karty kredytowej do wypłaty pieniędzy z bankomatu. Od chwili transakcji bank nalicza bowiem odsetki. Do tego dochodzi jeszcze prowizja od wypłaty gotówkowej.

Możesz oszczędzić do 15 zł miesięcznie